

ПРИ ИЗВОРА НА БЪЛА-РЪКА.

Десетина души — на мулета и коне — поехме през есенно утро живописното корито на Бъла-ръка, която при Устово се слива съ Черна-ръка и образува притокъ на Арда.

Отиваме на Хубча — единъ чудноватъ фонтанъ въ Сръдни Родопи, едно чудо на природата. Подъ грамадна скала извира цъла ръка, която въ пълноводие се хвърля три метра нагоре и прави да ечатъ усойтъ наоколо...

Тоя чудноватъ фонтанъ е изворътъ на Бъла-ръка, по която вървимъ сега.

Коритото на ръката иде отъ северъ. То е тѣсно и дълбоко. Дѣсниятъ брѣгъ е съвсемъ залесенъ съ боръ, и на две мѣста открива чудни пазви.

Дефилето се стѣсни. Борови гори покриватъ тукъ и двата брѣга на ръката. Ниви и ливади вече нѣма. Става хладно. Ние сме близу до Хубча. Коритото става още по-диво. Наоколо е тихо. Фонтанътъ на Родопитъ не бучи сега, защото ние го навестяваме въ началото на есенята.

Изведнажъ предъ насъ се откри гжстъ боровъ лесъ. Отсамъ леса, надѣсно отъ насъ, се възправя столовата скала, а срещу нея е Хубча. Отъ пжтя по коритото изворътъ е скритъ. Той е ограденъ отъ три голѣми воденици и една бичкиджийница.

Следъ малко ние седимъ до брѣга на чудния изворъ. Ръката блика отъ дълбока дупка и тече въ четири вадии за воденицитъ и бичкиджийницата.

Трѣбва да видите Хубча, когато водата „играе“. Воденицитъ отъ дветъ страни на скалата сж оградени съ високи дървени стени, за да не бждатъ отнесени отъ буйнитъ води. Топящитъ се снѣгове изливатъ напролѣтъ въ недрата на планината поройни маси вода. И тази вода си е приправила пжтъ, образувала е нейде грамадно езеро, отъ което изтича тази буйна ръка. При пълноводие, когато подземното езеро се препълни, Хубча се превръща въ гигантски фонтанъ и хвърля водитъ си нѣколко метра нависоко. Тогава усойтъ тукъ ужасно бучатъ и не всѣки отъ колибаритъ смѣе да върви по корирото на ръката. А колибаркитъ забикалятъ далечъ по рѣтинитъ, когато слизатъ на пазаръ въ Устово. Боятъ се да не би страшната подземна ръка да прѣсне скалата, която я притиска, та да залѣе тѣсното дефиле...

Антонъ Страшимировъ.